

Met deze nieuwsbrief informeren wij u over landelijke en regionale ontwikkelingen rondom prenatale screening. Heeft u vragen naar aanleiding van de inhoud van deze nieuwsbrief, of wilt u in een volgende nieuwsbrief bepaalde zaken terugzien, dan horen wij dat graag. Wij zijn telefonisch te bereiken via 010-703 1332/7479 of per e-mail op prenatalescreening@erasmusmc.nl.

ALGEMEEN

Landelijke toetsingsprotocollen down/SEO

Op 10 juni jl. is voor het eerst een landelijk protocol vastgesteld voor het toetsen van het SEO. In bijlage A van dit protocol staan de beoordelingscriteria omschreven. Er is ook een bijbehorend scoreformulier voor het beoordelen van het SEO.

Daarnaast is ook het protocol voor de NT-toetsing tussentijds vernieuwd. Ook in dit protocol wordt de beoordeling uitgebreid behandeld. Let u op de nieuwe strengere beoordeling voor de CRL meting.

In de derde visitatieronde (medio 2015) zal de SPSZN dit nieuwe protocol bij de toetsingen gaan gebruiken.

Op 10 juni jl. is voor het eerst een landelijk protocol vastgesteld voor het toetsen van het SEO. In bijlage A van dit protocol staan de beoordelingscriteria omschreven. Er is ook een bijbehorend scoreformulier voor het beoordelen van het SEO.

Daarnaast is ook het protocol voor de NT-toetsing tussentijds vernieuwd. Ook in dit protocol wordt de beoordeling uitgebreid behandeld. Let u op de nieuwe strengere beoordeling voor de CRL meting.

In de derde visitatieronde (medio 2015) zal de SPSZN dit nieuwe protocol bij de toetsingen gaan gebruiken.

Protocollen:

- [Kwaliteitsbeoordeling SEO 10-06-2014](#), wijzigingsdatum 14-10-2014
- [Format scoringsformulier kwaliteitsbeoordeling SEO](#)
- [Kwaliteitsbeoordeling foetale nekplooiemeting](#), wijzigingsdatum 1-4-2014

Optimalisering workflow combinatietest

Op dit moment zijn de Nederlandse laboratoria, samen met de mensen van Peridos, een digitale aanvraagprocedure binnen Peridos aan het ontwikkelen.

Op dit moment zijn de Nederlandse laboratoria, samen met de mensen van Peridos, een digitale aanvraagprocedure binnen Peridos aan het ontwikkelen.

Wat is het en hoe werkt het?

De digitale aanvraagprocedure vervangt het papieren aanvraagformulier voor de combinatietest. Peridos wordt als digitaal zorgportaal gebruikt, omdat een deel van de benodigde gegevens voor de

aanvraagprocedure al in Peridos zit. Als de counselingsgegevens via HL7 in Peridos aangeleverd gaan worden, zal deze set aan gegevens steeds completer zijn. Er hoeft dan nog maar een klein deel handmatig aangevuld te worden in Peridos om het digitale aanvraagformulier volledig compleet te maken. De counselor print vanuit Peridos een bloedafname formulier voor de prikpost. De inhoudelijk gegevens van de aanvraag worden digitaal van Peridos naar Lifecycle verstuurd. Zodra het buisje bloed op het laboratorium is binnengekomen, kan aan de hand van een unieke Peridos-code de betreffende gegevens in Lifecycle worden binnengehaald.

Waarom?

Werken via een digitale aanvraagprocedure verkleint de kans op incompleet ingevulde formulieren en overschrijffouten. Dat scheelt veel nabellen en gegevens achterhalen. Daarnaast verbetert hiermee ook de juistheid van de gegevens van de combinatietest hetgeen de beste basis levert voor de kansberekening voor de zwangere.

Wanneer?

De nieuwe aanvraagprocedure gaat in productie nadat het uitvoerig getest is. Het doel is in het voorjaar van 2015 te beginnen met aansluiten van de eerste praktijken op deze nieuwe werkwijze. Daar zullen we u tijdig over informeren.

Addendum WBO-vergunning TRIDENT

Het onderzoeksprotocol van de TRIDENT studie is aangepast op drie exclusiecriteria, te weten:

- 1: Geen exclusie monochoriale tweelingen. Bichoriale zwangerschappen blijven wel geëxcludeerd.
- 2: Geen exclusie vrouwen met eerdere maligniteiten. Een bestaande maligniteit blijft wel een exclusie criterium.
- 3: Geen exclusie van vrouwen die geen Nederlands spreken, maar die via een tolk of in een andere taal (bv. Engels) naar het oordeel van de counselor goed geïnformeerd kunnen worden.

Landelijke werkwijze van Regionale Centra

In Nederland hebben acht Regionale Centra een vergunning voor prenatale screening vanuit de Wet op bevolkingsonderzoek (Wbo). Aan deze vergunning is een aantal voorwaarden gesteld. De Regionale Centra stemmen hun werkwijze af in het Platform Regionale Centra. Op 14 oktober is de notitie Landelijke werkwijze van Regionale Centra prenatale screening aangepast.

In Nederland hebben acht Regionale Centra een vergunning voor prenatale screening vanuit de Wet op bevolkingsonderzoek (Wbo). Aan deze vergunning is een aantal voorwaarden gesteld, bijvoorbeeld op gebied van de coördinatie van de uitvoering, de kwaliteitsborging en de monitoring. Deze voorwaarden zijn leidraad voor de taken die de Regionale Centra uitvoeren. De Regionale Centra stemmen hun werkwijze af in het Platform Regionale Centra. In de [notitie Landelijke werkwijze van Regionale Centra prenatale screening](#) zijn de activiteiten van de Regionale Centra beschreven, zoals deze voortkomen uit de voorwaarden die gesteld zijn bij de Wbo-vergunning.

Nieuwe wijze van folderdistributie

Het Centrum Voor Bevolkingsonderzoek/RIVM heeft de bestellingen, distributie, opslag en beheer van de folders van pre- en neonatale screeningen gecentraliseerd.

Het Centrum Voor Bevolkingsonderzoek/RIVM heeft de bestellingen, distributie, opslag en beheer van de folders van pre- en neonatale screeningen gecentraliseerd. Daar waar in het verleden DVP regiokantoren onder andere zorgden voor opslag en regionale distributie van de folders is nu alles

landelijk georganiseerd via de grafische dienstverlener voor het RIVM VijfKeerBlauw. U kunt voortaan via de webshop folders bestellen <http://rivmshop.pondres.nl>. Voor een overzicht van de vertalingen en de mogelijkheid tot downloaden kijk op www.rivm.nl/pns-folders.

Prenatale diagnostiek (PND)

Vertragingen in de zorgverlening en ongewenste wijzigingen in het beleid moeten voorkomen worden. Als u een afwijking vermoedt op basis van de combinatietest of het SEO, mag een zwangere niet eerst naar een algemeen ziekenhuis gestuurd worden, maar is een verwijzing rechtstreeks naar een PND-(satelliet)centrum nodig. U kunt de zwangere verwijzen naar een van de PND-(satelliet)centra in de regio. Andere ziekenhuizen in de regio zijn niet bevoegd om GUO's of invasieve diagnostiek uit te voeren.

Nieuwe versie folder downscreening

Per 1 juli 2014 is een nieuwe versie van de folder "Informatie over de screening op downsyndroom" beschikbaar. Hierin is de informatie over vergoeding van de NIPT (niet invasieve test prenatale screening) geactualiseerd.

Peridos niet beschikbaar van 7 t/m 9 november

In deze periode zal de nieuwe release van Peridos (versie 3.3) in productie worden genomen. De belangrijkste wijziging hierin is een nieuwe module voor het aanleveren en verwerken van Excel bestanden. De nieuwe schermen bieden als voordeel dat het eenvoudig is om snel een overzicht te krijgen van de verrichtingen die niet (helemaal) voldoen aan de eisen die Peridos stelt. Hoe dit werkt is te vinden in de **Handleiding voor het aanleveren van gegevens in Peridos** op de [Peridos website](#).

Het derde kwartaal prenatale screeningsgegevens opladen naar Peridos.

Wij verzoeken alle zorginstellingsbeheerders de gegevens van de counseling en/of het SEO tot en met het derde kwartaal op te laden naar Peridos. De NT-gegevens moeten maandelijks worden afgedragen aan Peridos in verband met de monitoring. Handleidingen kunt u vinden op: www.Peridos.nl op het tabblad gegevens aanleveren. Heeft u problemen met aanleveren, neem dan contact op met de SPSZN. Wij helpen u graag.

Nieuwe kwaliteitstoetsingsformulieren op website

De SPSZN heeft twee nieuwe formulieren ontwikkeld: één voor het aanvragen van een nieuwe kwaliteitsovereenkomst en één voor het doorgeven van mutaties in uw persoonlijke of zakelijke gegevens.

COUNSELING

Kwaliteitsverbeteringen counseling

Om de kwaliteit van de counseling te verbeteren is een aantal acties gestart, zoals audits bij opleidingsinstituten voor counseling en het opzetten van nieuwe initiatieven.

Om de kwaliteit van de counseling te verbeteren is een aantal acties gestart. De Regionale Centra hebben in januari 2014 een afstemmingbijeenkomst gehouden met de opleidingsinstituten, waarmee inzicht verkregen is in de wijzigingen in het programma prenatale screening en de situatie bij de opleidingen. Momenteel zijn de Regionale Centra de opleidingsinstituten voor counseling aan het toetsen. De kwaliteitseisen aan de opleidingen zullen worden geactualiseerd. Verder zal een digitale module worden ontwikkeld ter ondersteuning van de zwangeren. Zij kunnen daardoor informatie krijgen over de prenatale screening en alvast nadenken over zaken die met het screeningstraject te maken hebben voordat zij bij de counselor komen. Verder zullen de Regionale Centra op hoofdlijnen de counseling toetsen, zoals het aantal counselingsgesprekken per counselor.

Kwaliteitsonderzoek Counseling

In 2013 hebben counselors en zorginstellingbeheerders van counselingpraktijken vragenlijsten ingevuld. Deze zijn nu geanalyseerd; eind oktober ontvangen alle respondenten een individuele rapportage. **Geef tijdig per mail of telefonisch uw gewijzigd e-mailadres aan ons door!**

In 2013 zijn twee soorten kwalitatieve digitale vragenlijsten uitgezet in de regio. Te weten een vragenlijst over de organisatie van de counseling die ingevuld moest worden door de zorginstellingsbeheerder van de praktijk en een vragenlijst over de uitvoering van de counseling die ingevuld moest worden door de counselor. Inmiddels zijn de geleverde gegevens geanalyseerd en op basis hiervan zijn per organisatie en per counselor eventuele advies- en verbeterpunten opgenomen in een rapportage. Net als bij het kwaliteitsonderzoek echoscopie dient u/de praktijk de geconstateerde verbeterpunten binnen de gestelde tijd aantoonbaar af te handelen. Binnenkort zult u een rapportage en evaluatieformulier van de SPSZN ontvangen. Om de verzending (mail en post) van deze documenten goed te laten verlopen **is het belangrijk dat u uw contactgegevens controleert op correctheid en eventueel corrigeert in Peridos. Geef eventuele wijzigingen hierin ook telefonisch of per mail aan ons door.**

IDM Intervention study

De IDM Intervention is een studie naar de geïnformeerde besluitvorming van Nederlandse zwangeren over Prenatale Screening op downsyndroom en het SEO na gebruik van cultureel competente filmvoorlichting.

Het Erasmus MC, afdeling verloskunde en gynaecologie voert in samenwerking met de Stichting Prenatale Screening Zuidwest Nederland (SPSZN) de IDM Intervention study uit. Het gaat om een studie naar de geïnformeerde besluitvorming over Prenatale Screening op downsyndroom en het SEO van zwangeren in Nederland na gebruik van cultureel competente filmvoorlichting over prenatale screening.

Sinds 1 september jl. is de interventiefase van de IDM Intervention study gestart. In deze fase van de studie wordt geëxperimenteerd met het gebruik van de filmvoorlichting Prenatale Screening in vier talen. Verloskundige praktijken (n=10), echocentrum (n=1) en ziekenhuizen (n=5) zowel binnen als buiten de regio doen mee aan de studie.

Ondanks wat technische opstartproblemen met betrekking tot het tonen van de film wordt het gebruik van de filmvoorlichting zowel vanuit het perspectief van de counselor als zwangere als positief ervaren. De eerste resultaten worden medio 2015 verwacht.

ECHOSCOPIE

Format kwaliteitsaudits echocentra geactualiseerd

Het landelijk format voor kwaliteitsaudits bij echocentra is aangepast. Er zijn extra items toegevoegd om de kwaliteit van kleine echocentra te borgen.

Voor de kwaliteitsaudits bij de echocentra gebruiken de Regionale Centra een landelijk format. De items genoemd in dat format worden getoetst bij de visitatie. Het format is geactualiseerd, passend bij de geldende kwaliteitseisen. Extra items zijn toegevoegd om de kwaliteit van kleine echocentra te borgen. Het Centraal Orgaan prenatale screening heeft het [herziene format](#) op 2 oktober 2014 vastgesteld. De SPSZN gebruikt in de lopende visitatieronde een regionaal format. Voor de derde visitatieronde, die in 2015 aanvangt, zal het landelijk format gebruikt gaan worden.

Kwaliteitseisen opleidingen SEO en NT

De landelijke kwaliteitseisen aan de opleidingen tot NT- en SEO-echoscopist zijn uitgebreid. Er zijn eisen gesteld aan de gecommiteerden bij de praktijktoets, de beoordelaars van logboeken en aan de stage-/praktijkbegeleider.

De landelijke kwaliteitseisen aan de opleidingen tot NT- en SEO-echoscopist (klik [hier](#)) zijn uitgebreid. Er zijn eisen gesteld aan de gecommiteerden bij de praktijktoets, de beoordelaars van logboeken en aan de stage-/praktijkbegeleider. Voor het beoordelen van de logboeken van NT en SEO moeten de landelijk vastgestelde methoden worden gehanteerd. Verder zijn er eisen gesteld aan de inhoud en de vorm van de theoretische toets. Via de Wbo-vergunning is aan de Regionale Centra de taak gegeven om de opleidingen te toetsen. De Regionale Centra hebben daarom de opleidingsinstituten gevraagd om vóór 1 januari 2015 deze wijzigingen in te voeren.

Casuïstiekbespreking 26 november 2014

Op woensdag 26 november 2014 vindt van 18.00 tot 20.30 uur een casuïstiekbespreking plaats in het Albert Schweitzer ziekenhuis te Dordrecht. Tijdens deze bijeenkomst wordt er een voordracht gehouden over de diagnostische waarde van antenataal gestelde nierafwijkingen en uitkomsten. Hierna volgt de casuïstiekbespreking, die deze keer verzorgd wordt door de afdeling Prenatale diagnostiek van het Albert Schweitzer ziekenhuis.